

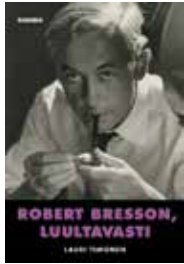
TIETOKIRJOJA KOULUUN!

Lukuvinkkejä
alakouluun ja
esiopetukseen

*KOONNEET ANNA-MAIJA JÄMSÉN,
SIRI SUONTAUSTA JA ANNE MÄNTYENEN*

KYMMENIEN TUHANSIEN TIETOKIRJOJEN VALTAKUNTA

Taustoittavaa ohjelmaa lähes päivittäin

Lauri Timonen
**ROBERT
BRESSION**
Rosebud

Hotakainen
**IHMEELLINEN
UNIVERSUMI**
Aula

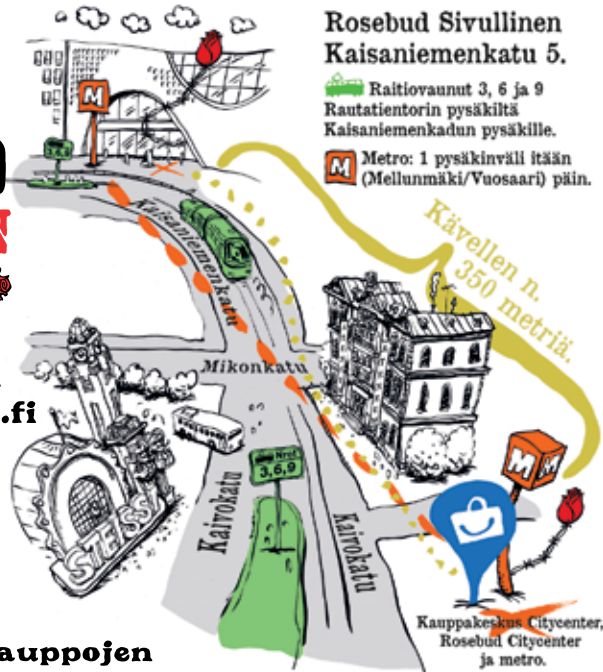
**MUUMIMAMMAN
SIENIKIRJA**
WSOY

Laura Ertimo
MIKÄ MAHTI!
Into

**ROSEBUD
SIVULLINEN**

**Kaisaniemenkatu 5
Kaisa-talo, Helsinki
sivullinen@rosebud.fi
+358 40 017 8965**

**Kaikkien Rosebud-kauppojen
yhteystiedot ja valikoiman löydät verkosta.**

www.rosebud.fi

SISÄLLYS

Pääkirjoitus: Kirjoja tiedonjanoon ja -nälkään • 2
12 hyvää syytä lukea tietokirjoja • 4
12 kysymystä • 5

LUKUVINKIT

Luonto • 6
Ympäristönsuojelu • 11
Eläimet • 16
Luonnontiede ja maantiede • 21
Historia • 27
Kulttuuri, kuvataide ja kirjallisuus • 31
Keho ja mieli • 35
Harrastukset • 42
Ammatit ja talous • 47
Urheilu • 51
Teknologia • 54
Selkokirjat • 58

KIRJOJA TIEDONJANOON JA -NÄLKÄÄN

Kyseleminen ja halu tietää lienee tuttua kaikille jo omasta lapsuudesta. ”Kerrohan isi oi onko pyöreä maa – ja missä aurinko nukkuu saa”, kyselee lapsi tunnetussa lastenlaulussa (*Isä ja lapsi*, suomenkieliset sanat Saukki). Tiedonjano on monilla jo lapsena pohjaton, eikä vastauksia lasten esittämiin mitä kummallisimpiin kysymyksiin ole aina helppo keksiä. Toisaalta tiedonjanoa voi herätellä ilman kysymyksiä – ja tähän tarkoitukseen sopii erinomaisesti tietokirjallisuus. Lapsille suunnattuja tietokirjoja kirjoitetaan ja julkaistaan mitä moninaisimmista aiheista – ja kirjoista on monenlaista apua ja iloa myös aikuisille.

Tässä luettelossa esitellään parin viime vuoden aikana julkaistuja, erityisesti esi- ja alakouluikäisille suunnattuja tietokirjoja. Teoksissa näkyvät ajankohtaiset teemat kuten ilmastonmuutos, luonnonsuojelu ja mielenterveystaidot, mutta tarjolla on myös tietoa esimerkiksi historiasta sekä erilaisista harrastuksista ja ammateista. Tietokirjan avulla nuori lukija voi tutustua vaikkapa pelastus- tai rakennustyöhön sekä hoitoalan ammattilaisiin tai ylipäätään siihen, mitä työ on ja mihin sitä tarvitaan. Teknologiasta kiinnostuneille on omia teoksiaan, ja jos on tekemisen puutetta, tietokirjoista saa vinkkejä puuhasteluun ja erilaisten taitojen kehittämiseen.

Lasten tietokirjoissa erityisen tärkeä tekstin lisäksi on kuvitus, joka havainnollistaa tekstiä ja innostaa tiedon pariin visuaalisin keinoin. Kuvitus tarjoaa lukijalle pysähtymisen ja ihmettelyn paikkoja ja ohjaa etenkin nuoren lukijan parhaimmillaan oivallusten ja uusien kysymysten pariin. Sana *kuvitus* johtaa kyllä toisinaan harhaan, sillä kuvat voivat itsessään välittää ja havainnollistaa tietoa, jota tekstissä ei erikseen mainita. Kuvitettu tietokirja on parhaimmillaan myös visuaalisesti kiinnostava, jopa esteettiseen pohdintaan innostava esine. Tietokirjan lukeminen ja silmäily onkin hyvä keino kehittää monilukutaitoa, ymmärrystä erilaisista tavoista esittää ja tuottaa tietoa.

Lasten tietokirjoilla on lähes poikkeuksetta ainakin kaksi kohderyhmää: lapset ja aikuiset. Aikuinen voi lukea kirjaa yhdessä lapsen kanssa ja ylipäätään johdattaa lapsen lukemisen ja tiedon pariin. Yleensä aikuinen voi myös valita, haetaanko tietoa ja yhteistä tekemistä kirjasta vai jostain muualta. Kirjan ostaja on tavallisesti aikuinen – ostipa hän kirjan sitten työn puolesta esimerkiksi kirjastoon tai huvin vuoksi omalle lähipiirilleen. Aikuisten rooli lukemiseen innostajana on keskeinen, eikä lukutaidosta huolehtiminen kuulu vain opettajille tai kirjastoille.

Tämän luettelon ovat koonneet suomen kielen maisteriopiskelijat Anna-Maija

Helsingin yliopisto / Veikko Somerpuro

Jämsén ja Siri Suontausta. Esi- ja alakouluikäisille sopivia tietokirjoja on julkaistu lähivuosina enemmän kuin tähän mahtuu, mutta toivoaksemme luettelo antaa hyvän kuvan teosten temaattisesta ja tyylillisestä monipuolisuudesta ja innostaa tutustumaan niihin. Samalla kannustamme etsimään lisää kiinnostavia kirjoja kirjastoista, kirjakaupoista ja -messuilta. Löydettävää kyllä riittää.

Anne Mäntynen

Kirjoittaja toimii tietokirjallisuuden ja tietokirjoittamisen professorina Helsingin yliopistossa ja on Suomen tietokirjailijat ry:n varapuheenjohtaja.

12 HYVÄÄ SYYTÄ LUKEA TIETOKIRJOJA

1. LUKEMINEN LAAJENTAA KÄSITYSTÄ MAAILMASTA.
2. YHTEINEN LUKUHETKI ON ANTOISA SEKÄ LAPSELLE ETTÄ AIKUISELLE.
3. KIRJOJA VOI LUKEA MYÖS YHDESSÄ TOISTEN LASTEN KANSSA.
4. LUKEMINEN HARJAANNUTTAA KESKITTÄMISKYKYÄ JA PITKÄJÄNTEISYYTTÄ.
5. KOULUSSA TIETOKIRJAT TARJOAVAT HYVIÄ KEINOJA OPPIMISKOKONAISUUKSIEN TARKASTELUUN.
6. LUKEMALLA VOI OPPIA KRIITTISTÄ AJATTELUA JA TARKASTELEMAAN KIRJOJAKIN KRIITTISESTI.
7. LUKEMINEN KEHITTÄÄ MIELIKUVITUSTA.
8. TIETOJA VOI HYÖDYNTÄÄ UUSISSA TARINOISSA JA VAIKKA TEEMAJUHLIEN SUUNNITTELUSSA.
9. KIRJOISTA VOI SAADA TUKEA JA LÖYTÄÄ KUVAUKSIA SIITÄ, MITEN MUUT SAMASSA TILANTEESSA OLEVAT OVAT KOKENEET ELÄMÄNSÄ.
10. LUKEMINEN ON MUKAVAA, JA SIITÄ ON ILOA JA HYÖTYÄ KAIKISSA ELÄMÄNVAIHEISSA.
11. TIETOKIRJALLISUUDEN AVULLA VOI SYVENTÄÄ KOULUSSA OPITTUA.
12. TIETOKIRJALLISUUS ON OSA KULTTUURIA.

12 KYSYMYSTÄ

Tietokirjoja ja erilaisia vaikuttamaan pyrkiviä tekstejä voi tarkastella esimerkiksi näiden kysymysten avulla.

1. KUKA ON KIRJOITTANUT KIRJAN?
2. KUKA ON TEHNYT KIRJAN KUVAT?
3. MITÄ KIRJA KÄSITTELEE?
4. MISTÄ VOIT PÄÄTELLÄ, ONKO KIRJOITTAJA ASiantunteva?
5. MISTÄ MUUALTA LÖYTYY TIETOA SAMASTA AIHEESTA?
6. MILLAINEN KIRJAN KERRONTATYyli ON?
7. ONKO TEKSTISSÄ SANOJA TAI ILMAUKSIA, JOITA ET TUNNE ENNESTÄÄN?
8. MILLAISIA KUVIA KIRJASSA ON?
9. MIKÄ ON KUVIEN TEHTÄVÄ KIRJASSA?
10. MITÄ TUNTEITA JA AJATUKSIA KIRJA HERÄTTI?
11. MISTÄ AIHEISTA HALUAISIT LUKEA LISÄÄ?
12. KENELLE VOISIT SUOSITELLA LUKEMAASI KIRJAA?

LUONTO

Elin Ek: *Kyllä kasvaa! – Sisällä, parvekkeella ja puutarhassa*

Anne Hakulinen & Olga Veselovskaya: *Lapsen oma retki kasvien salaisuuksiin*

Katariina Heilala, Tove Jansson & Anni Pöyhtäri: *Muumimamman sienikirja*

Laila Nevakivi: *Lapsen oma puutarhaseikkailu*

Viljami Ovaskainen: *Suomen luonto – Koululaisen pikkujättiläinen*

Sinikka Piippo & Anu-Riikka Lampinen: *Metsän lumo – Lasten oma kirja puista, luonnosta ja vuodenaajoista*

Miina Mäki & Anni Pöyhtäri: *Elon kirja*

Kerttu Rahikka & Nadja Sarell: *Elsa ja Lauri puutarhureina*

LUONTO

ELIN EK

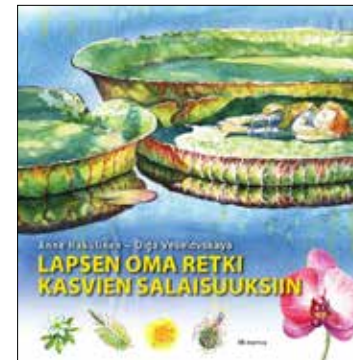
Kyllä kasvaa!

– *Sisällä, parvekkeella ja puutarhassa*

Kustannus-Mäkelä 2020

Kerrostalossakin voi kasvattaa vaikka mitä: ikkunalla tai parvekkeella viihtyvät monet helppo-
hoitoiset ja nopeasti kasvavat lajit. Kirja opastaa kasvien kasvatukseen ja tarjoaa vinkkejä myös sadon hyötykäyttöön resepteistä askarteluun. Kirja sopii mainiosti vasta-alkajille.

SIVUMÄÄRÄ 112 • KIRJASTOLUOKKA 67.3

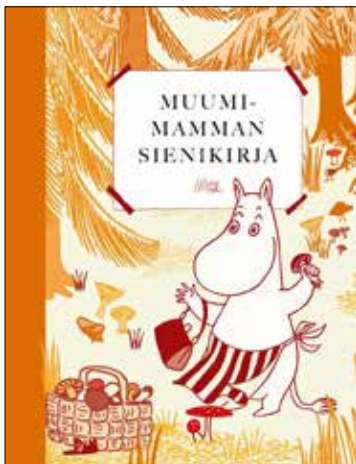
ANNE HAKULINEN & OLGA VESELOVSKAYA

Lapsen oma retki kasvien salaisuuksiin

Minerva 2023

Tietoa ja tarinaa yhdistävässä kasvikirjassa Oona ja Onni retkeilevät pihalla, metsässä ja kasvitieteellisessä puutarhassa. Uutta ja erikoistakin tietoa tarjoamalla kirja houkuttelee tutustumaan kasvien maailmaan. Kirjasta selviää muun muassa, kuinka kasvitkin omalla tavallaan näkevät ja kuulevat, nukkuvat ja hoivaavat lapsiaan.

SIVUMÄÄRÄ 80 • KIRJASTOLUOKKA 56.8

**KATARIINA HEILALA,
TOVE JANSSON & ANNI PÖYHTÄRI**

Muumimamman sienikirja

WSOY 2023

Tunnistatko vahakkaan tai valmuskan? Kirjassa opitaan tunnistamaan ruokasienet ja löytämään parhaat sieniapajat. Kirja sisältää kauniita piirroksia sekä tarkkoja lajikuvausia lähes sadasta Suomessa esiintyvistä sienestä ja tarjoaa tietoa salaperäisten sienten tehtävistä luonnossa.

SIVUMÄÄRÄ 104 • KIRJASTOLUOKKA 56.8

LAILA NEVAKIVI

Lapsen oma puutarhaseikkailu

Minerva 2022

Iiris-tyttö ja Uolevi-keiju seuraavat puutarhan elämää keväästä syksyyn. Värikkäässä teoksessa tutustutaan paitsi kymmeneen kasveihin, myös joihinkin puutarhan eläimiin. Iloisesti kuvitettu teos opettaa kasvien kehityskaaresta, tarpeista ja tärkeistä tehtävistä. Helpot kasvisruokareseptit innostavat kokkaamaan. Kirja soveltuu esi- ja alkuopetusikäisille.

SIVUMÄÄRÄ 80 • KIRJASTOLUOKKA 56.8

VILJAMI OVASKAINEN

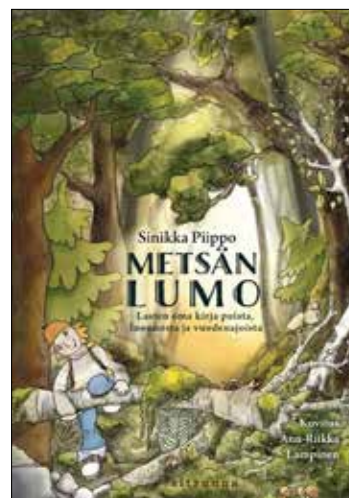
Suomen luonto

– Koululaisen pikkujättiläinen

Readme.fi 2022

Kauniisti kuvitetussa luontokirjassa opitaan Suomen eläinten, hyönteisten, kasvien ja sienien elinympäristöistä ja erityispiirteistä. Omissa osioissaan esitellään jokaisenoikeuksia sekä luonnossa harrastamista. Kirja kannustaa liikkumaan luonnossa ja tutkimaan ympäristöä.

SIVUMÄÄRÄ 500 • KIRJASTOLUOKKA 56.8

**SINIKKA PIIPPO
& ANU-RIIKKA LAMPINEN**

Metsän lumo – Lasten oma kirja puusta, luonnosta ja vuodenaajoista

Sitruuna Kustannus 2023

Mitä puut ovat ja kuinka vanhoiksi ne elävät? Mitä kuuluu maailman metsille? Lämminhenkisestä luontokirjasta selvää, miksi puut ovat tärkeitä maapallon ja sen asukkien hyvinvoinnille. Kirja tarjoaa tietoa paitsi puista myös muista kasveista, eläimistä ja luonnosta eri vuodenaikoina. Lähimetsä odottaa tutkijaansa!

SIVUMÄÄRÄ 120 • KIRJASTOLUOKKA 57.11, 84.2

MIINA MÄKI & ANNI PÖYHTÄRI

Elon kirjo

WSOY 2023

Millaista on luontomme, jota uhkaa katoaminen? *Elonkirjo* sukeltaa sen soliseviin puroihin ja suonsilmäkkeisiin. Lukija pääsee tutkimaan suojeltuja ja uhanalaisia luonnonympäristöjä, ekosysteemien maailmaa sekä lajien kirjoa. Eloisa teksti ja hehkuva kuvitus tuovat luonnon lähelle ja kannustavat pitämään siitä huolta.

SIVUMÄÄRÄ 136 • KIRJASTOLUOKKA 56.9

KERTTU RAHIKKA & NADJA SARELL

Elsa ja Lauri puutarhureina

Kustannus-Mäkelä 2023

Elsa ja Lauri kasvattavat hyötykasveja itse. Sisäruukset kylvävät, kastelevat, kitkevät ja multaavat. Kesän aherrus palkitaan, kun sato kypsyy ja sadonkorjuujuhlaan kokoontuu naapuruston väki. Pienet viherpeukalot opastavat helpon kotiviljelyn saloihin ja esittelevät kasvien syönin hyötyjä. Kirjaa suositellaan lapsille viidestä ikävuodesta eteenpäin.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Aija Salovaara, Janne Salovaara & Tuomas Kärkkäinen:
Kosa ja Muka muuttavat maailmaa – Kestävän kehityksen jäljillä

Vuokko Hurme & Anni Nykänen: *Timanttia tietoa – Eläinkirja*

Otto Tähtkää & Ilpo Rybatzki: *Telin tutkimusmatka tulevaisuuksiin*

Linda Bondestam: *Elämäni pohjalla – Yksinäisen aksolotlin tarina*

Tiina Sarja, Mikko Posio & Henna Ryyänen: *Kuka vei roskat?*

Laura Ertimo & Mari Ahokoivu: *Aika matka! – Lotta, Kasper ja luontokadon arvoitus*

Maijaliisa Erkkola, Riikka Pajulahti & Tiina Konttila: *Kestokamat järkieväiden jäljillä*

Tiina Nygård & Marjo Nygård: *Hulivili ja oikkuileva ilmasto*

**AIJA SALOVAARA, JANNE SALOVAARA
& TUOMAS KÄRKKÄINEN**

*Kosa ja Muka muuttavat maailmaa
– Kestävän kehityksen jäljillä*

Avain 2021

Kosa ja Muka tutkivat veden kiertokulkua ja tutustuvat ruuantuotantoon. Lapset kohtaavat muun muassa kuivutta paenneen norsun ja hamstraavan rotan. Kohtaamisten kautta lapset oppivat, mitä maapallon kestävyden rajojen ylittämisestä seuraa. Kirja kannustaa pohtimaan tekoja maapallon hyväksi.

SIVUMÄÄRÄ 55 • KIRJASTOLUOKKA 50.1

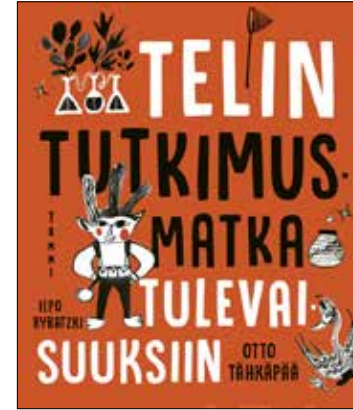
VUOKKO HURME & ANNI NYKÄNEN

Timanttia tietoa – Eläin-kirja

WSOY 202

Eläin-kirjassa pohditaan, miltä elämä eläimestä mahtaa tuntua. Kirjassa tutustutaan eläinyksilöihin sekä harvinaisiin ja runsaslukuisiin lajeihin. Ihmisen vaikutusta eläimen elämään käsitellään menneeseen sijoittuvien esimerkkien kautta. Kirja kannustaa keskustelemaan nykyajan eläin-kysymyksistä.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 58

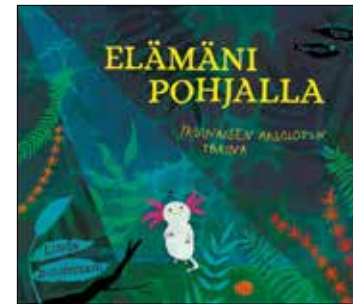
OTTO TÄHKÄPÄÄ & ILPO RYBATZKI

Telin tutkimusmatka tulevaisuuteen

Tammi 2021

Tarinallisessa tietokirjassa Teli seikkailee kolmessa tulevaisuuden skenaariossa. Tarinaa täydentävät tietoiskut, jotka selittävät keskeisiä käsitteitä, sekä kysymykset ja pohdintatehtävät, jotka kannustavat keskustelemaan tulevaisuuden muutoksista lapsen omassa arjessa. Kirja soveltuu opetukseen.

SIVUMÄÄRÄ 96 • KIRJASTOLUOKKA 30.111

LINDA BONDESTAM

*Elämäni pohjalla
– Yksinäisen aksolotlin tarina*

Teos 2020

Tarinassa käsitellään ilmastonmuutosta viimeisen vapaana elävän aksolotlin näkökulmasta. Suuri aalto pyyhkäisee kaiken yli ja vie ihmiset mukanaan, mutta aksolotli selviytyy ja löytää kumppanin. Tarina saa pohtimaan ihmisen ja eläimen elämän arvoa sekä lajien säilymiseen vaikuttavia ympäristötekijöitä.

ALKUTEOS Mitt Bottenliv – av en ensam axolotl • **SUOMENNOS** Maarit Halmesarka • **SIVUMÄÄRÄ 42 • KIRJASTOLUOKKA 85.2**

TIINA SARJA, MIKKO POSIO & HENNA RYYNÄNEN

Kuka vei roskat?

Kustannus-Mäkelä 2020

Anni ja Akseli selvittävät -kirjasarjan toisessa osassa sisarukset tutustuvat kierrätykseen. Riemukkaan roskaseikkailun aikana he oppivat, miksi kierrätys kannattaa ja kuinka monin eri tavoin sitä voi toteuttaa. Tarinan lomassa kirja tarjoaa lukijalle tietoiskuja helposti omaksuttavassa muodossa.

SIVUMÄÄRÄ 56 • KIRJASTOLUOKKA 66.94

LAURA ERTIMO & MARI AHOKOIVU

Aika matka! – Lotta, Kasper ja luontokadon arvoitus

Into 2021

Mitä maatalous tekee ympäröivälle luonnolle? Kuinka omaan energiankulutukseen voi vaikuttaa? Tieto-Lauri-voittaja (2022) ja lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-ehdokas (2021) vie lukijan Lotan ja Kasperin mukana matkalle menneisyyteen. Ystävyksille selviää, että ihmisen vuoksi luonnon monimuotoisuus on lyhyessä ajassa kärsinyt huomattavasti, ja he innostuvat keksimään ratkaisuja ongelmaan.

SIVUMÄÄRÄ 56 • KIRJASTOLUOKKA 50.1

MAIJALIISA ERKKOLA, RIIKKA PAJULAHTI & TIINA KONTTILA

Kestokamut järkieväiden jäljillä

Gaudeamus 2022

Esi- ja alkuopetusikäisille sopiva, ruokailoa korostava teos innostaa terveellisen, maistuvan ja maapallolle suotuisan ruuan äärelle. Kirja etenee kertomuksen muodossa ja huumorilla kuorrutettuna: yhdessä kesäleiriläisten kanssa opitaan ruuan alkuperästä, valmistuksesta ja ominaisuuksista.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 68.2, 85.22

TIINA NYGÅRD & MARJO NYGÅRD

Hulivili ja oikeuleva ilmasto

Kustannus-Mäkelä 2020

Tarinallinen tietokirja kertoo ilmastonmuutoksesta lapsentasoisesti. Hulivili kasvattaa porkkanoita, joita ensin pitkä kuiva kausi ja sitten rankkasade riepottelevat. Irmeli-etana opettaa Hulivilille, miksi näin tapahtuu ja kuinka jokainen itse voi vaikuttaa asioihin.

SIVUMÄÄRÄ 31 • KIRJASTOLUOKKA 50.12, 84.2

ELÄIMET

Maia Raitanen: *Se on ihan susi – Suomen viehättävin susikirja*

Kai Vainiomäki: *Mitä eläimet miettivät*

Reetta Niemelä & Sanna Pelliccioni: *Älä vihaa minua – Kirjeitä ihmisille*

Katja Bargum & Jenny Lucander: *Muurahaisten ennätyskirja*

Maia Raitanen: *Darwinin vanavedessä matkalla maailman ympäri*

Nina Mäki-Kihniä: *Hevonen – Suuri hevostyökirja*

Minna Ovaskainen & Viljami Ovaskainen:
Luonnontutkija – Etsi eläimiä Suomen luonnosta

Mia Rönkä, Thomas Lilley & Nadja Sarell: *Lepakon vuosi*

Sanja Hakala, Anni Pöyhtäri & Tove Jansson: *Pikku Myyn övökkäkirja*

Viljami Ovaskainen & Minna Ovaskainen: *Eläintarhan eläimet*

ELÄIMET

MAIA RAITANEN

Se on ihan susi
– Suomen viehättävin susikirja

Into 2022

Miten sudet viestivät toisilleen? Millaisia lauman sisäisiä sääntöjä susilla on? Kirja on kattava tietopaketti parjatusta ja rakastetusta suurpedostamme. Susi on viisas ja sosiaalinen eläin, jonka elämää, lajityypillistä käyttäytymistä ja historiaa kirjassa avataan kauniin kuvituksen siivittämänä. Kirja sopii kaikenikäisille.

SIVUMÄÄRÄ 96 • KIRJASTOLUOKKA 58.11

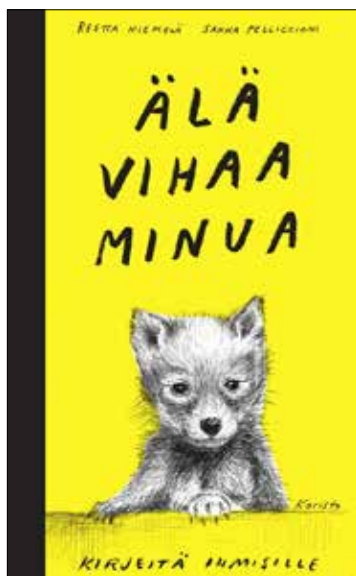
KAI VAINIOMÄKI

Mitä eläimet miettivät

Myllylahti 2021

Tiesitkö, että varikset ovat pitkävihaaisia tai että delfiinit osaavat puhua? Sisarukset Max ja Maija oppivat eläinten älykkyydestä ja inhimillisistä toimintatavoista. Kirjassa kerrotaan eläinten kokemasta ryhmäpaineesta, puhuvista eläimistä sekä eläinten kyvystä ilmaista tunteitaan ja ajatuksiaan.

SIVUMÄÄRÄ 34 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

REETTA NIEMELÄ & SANNA PELLICCIONI

Älä vihaa minua – Kirjeitä ihmisille

Karisto 2020

Kirja nostaa puheenaiheeksi useat kiistellyt eläinlajit: mukaan ovat päässeet muun muassa susi, kyy ja rotta. Tavoitteena on ihmisten ja eläinten vastakkainasettelun sijaan ylistää luonnon monimuotoisuutta. Uudenlainen luontokirja on kirjoitettu kirjeiden muotoon. Professori Hyykin matkassa lukija saa ajankohtaista tietoa luonnosta ja sen toiminnasta.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 50.1

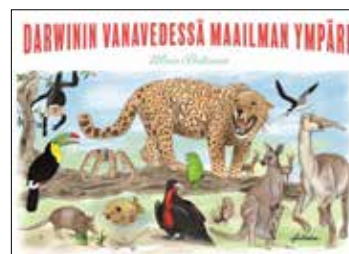
KATJA BARGUM & JENNY LUCANDER

Muurahaisten ennätyskirja

Teos & Forlaget 2022

Muurahaisia on maailmassa huimaava määrä. Eri lajeja on yli 12 000, ja ne ovat levittäytyneet Etelämannerta lukuun ottamatta kaikkialle. Kirjassa tutustutaan eri muurahaislajeihin niiden elämää ja ominaisuuksia vertaillen. Kirja antaa vinkkejä myös siihen, kuinka voit itse tutkia muurahaisia. Aihetta havainnollistaa ihastuttava kuvitus.

SUOMENTANUT Veera Antsalo • **ALKUTEOS** Myrornas recordbok • **SIVUMÄÄRÄ 41 • KIRJASTOLUOKKA 58.21**

MAIA RAITANEN

Darwinin vanavedessä matkalla maailman ympäri

Aviador 2022

Luonnonhistoriallisessa teoksessa sukellaan yksityiskohtaisesti Darwinin eläinlajien ja evoluutioteoriaan johtaneisiin löydöksiin. Monet eksoottiset eläimet ja niiden elintavat tulevat tutuiksi: perinpohjainen teos vie lukijan mölyapinoiden, vesisikojen ja jättikilpikonnien keskelle.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 58

NINA MÄKI-KIHNIÄ

Hevonen – Suuri hevostietokirja

Readme.fi 2022

Kaikenikäisille ratsastajille ja hevosten ystäville suunnattu tietokirja on perinpohjainen tietopaketti hevosista ja hevosharrastuksesta. Teoksessa perehdytään niin hevosen sielunmaisemaan, anatomiaan ja hoitoon kuin myös ratsastustunteihin ja hevostieteen toimintaan. Teos sopii sekä selailtavaksi että sivulta luettavaksi.

SIVUMÄÄRÄ 447 • KIRJASTOLUOKKA 67.41

MINNA OVASKAINEN & VILJAMI OVASKAINEN

*Luonnontutkija – Etsi eläimiä
Suomen luonnosta*

Readme.fi 2022

Luonnontutkija on kattava tietopaketti Suomen luonnossa elävistä nisäkkäistä, hyönteisistä ja linnuista. Teos opastaa, kuinka bongata eläimiä luonnosta ja miten tunnistaa eri eläinlajeja. Lajien tunnistaminen innostaa oppimaan lisää eläinlajeista ja opettaa arvostamaan luonnon monimuotoisuutta.

SIVUMÄÄRÄ 424 • KIRJASTOLUOKKA 58

MIA RÖNKÄ, THOMAS LILLEY & NADJA SARELL

Lepakon vuosi

Sammakko 2020

Millaisia myyttejä lepakoihin liittyy? Millaisia tutkimustuloksia lepakosta on viime aikoina saatu? Miten voimme suojella lepakoita? Mukaansatempaavassa tietokirjassa aihetta lähestytään useasta eri näkökulmasta ja nostetaan käsittelyyn myös lepakoihin liitetyt pelot ja ennakkoluulot. Kirja on osa *Lepakot tieteen ja taiteen siivin* -hanketta.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 58.11

SANJA HAKALA, ANNI PÖYHTÄRI & TOVE JANSSON

Pikku Myyn ötökkäkirja

WSOY 2022

Pikku Myyn johdolla lukija pääsee kurkistamaan pienten, mutta elämän kannalta korvaamattomien eliöiden maailmaan. Kirja tarjoaa tietoa lähes 200:sta Suomessa yleisestä ötökästä ja niiden monenlaisista rooleista ja tehtävistä: joukkoon mahtuu niin pölyttäjiä ja rakennusmestareita kuin loisia, tuholaisia ja hurjia petojakin. Kirja sopii kaikenikäisille.

SIVUMÄÄRÄ 128 • KIRJASTOLUOKKA 56.8

VILJAMI OVASKAINEN & MINNA OVASKAINEN

Eläintarhan eläimet

Readme.fi 2023

Eläintarhojen asukit tulevat tutuiksi, kun kirjassa matkataan Suomen ja muun maailman eläintarhoihin. Teos nostaa esiin kaiken sen työn, jota eläintarhat yhteisen ympäristömme hyväksi tekevät. Eläintarhojen tehtävänä on muun muassa suojella uhanalaisia eläimiä, hoitaa loukkaantuneita eläimiä ja tehdä monenlaista tutkimustyötä. Kirjan tavoitteena on herättää rakkautta ja mielenkiintoa ympäristöön ja eri eläinlajeihin.

SIVUMÄÄRÄ 304 • KIRJASTOLUOKKA 58

LUONNONTIEDE JA MAANTIEDE

Laura Ertimo & Mari Ahokoivu: *Ihme ilmat! – Puuhakirja maailman pelastajille*

Markus Hotakainen: *Ihmeellinen universumi*

Jukka Laajarinne & Mari Luoma: *Hämmästyttävä härveli – Tarina energiasta*

Laura Ertimo & Satu Kontinen:

Lumotun maan kartasto – Tarinoita muuttuvalta planeetalta

Saija Saarni & Anne Vasko: *Kaiken maailman kuopat*

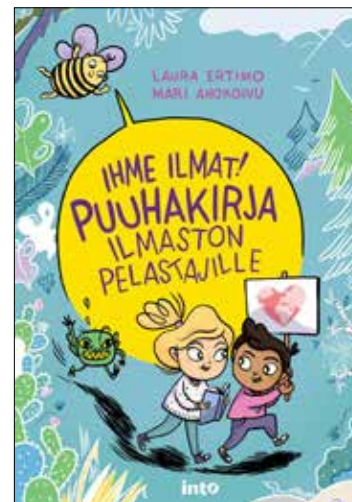
Tuomo Rinne: *Emma elektroni – Sukellus Nanomaailmaan*

Jukka Laajarinne & Mari Luoma: *Mahdottoman suuri puu – Tarina äärettömästä*

Rachel Firth, Minna Lacey & Stobbart Darran:

Atomeista galakseihin – Fysiikkaa aloittelijoille

LUONNONTIEDE JA MAANTIEDE

LAURA ERTIMO & MARI AHOKOIVU

Ihme ilmat! – Puuhakirja maailman pelastajille

Into 2021

Tieto ilmastosta ja ympäristönsuojelusta karttuu hausalla tavalla puuhakirjan tehtävien, aivopähkinöiden ja toimintaideoiden parissa. Kirjasta löytyy sekä kynätehtäviä että tehtäviä, jotka kannustavat tutustumaan lähiympäristöön tai touhuamaan kaverin kanssa. Kirja pohjautuu suosittuun *Ihme ilmat! – Miksi ilmasto muuttuu* (2019) -tietokirjaan.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 50.12

MARKUS HOTAKAINEN

Ihmeellinen universumi

Aula & Co 2020

Avaruutta mieleenpainuvasti esittelevässä kirjassa kerrotaan muun muassa tähtien elinkaaresta, planeetoista, kuusta ja auringosta. Kirja sisältää jännittäviä kertomuksia kuullennoista sekä aitoja kuvia avaruudesta. Universumin ihmeitä ovat mukana tutkimassa piirroshahmot Nipa ja Tintti.

SIVUMÄÄRÄ 91 • KIRJASTOLUOKKA 50, 85.22

**JUKKA LAAJARINNE
& MARI LUOMA**

*Hämmästyttävä härveli
– Tarina energiasta*

Gaudeamus 2023

Hulvaton tarina yhdistyy pohdintaan energian ilmenemismuodoista ja säästökeinoista. Kekomielen ötökät vierailevat kaupungissa selvittääkseen, mikä kumma siivekäs härveli on juuttunut heidän kotipuuhunsa. Kaupungissa koetaan vauhdin hurmaa ja vaarallisia tilanteita, kun hämmästellään erilaisia härveleitä.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 50, 85.22

LAURA ERTIMO & SATU KONTINEN

*Lumotun maan kartasto
– Tarinoita muuttuvalta planeetalta*

S&S 2020

Kaikenikäisille sopiva tietokirja kertoo omaperäisesti maapallon elämästä ja historiasta. Lukijan mielikuvitusta ruokitaan yhdistämällä totta ja tarua: faktat ja sadunomaiset tarinat kulkevat käsi kädessä ihastuttavan kuvituksen siivittämänä. Kirja sisältää kymmenen tarinaa kartoineen.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 40.02

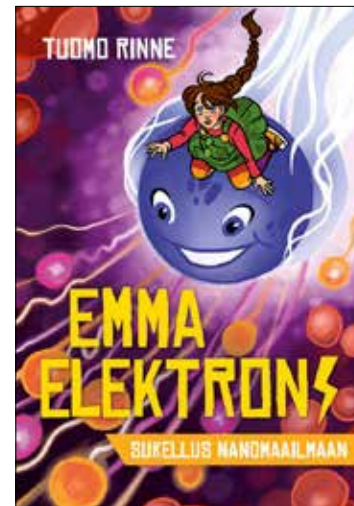
SAIJA SAARNI & ANNE VASKO

Kaiken maailman kuopat

Tammi 2020

Kekseliäästi toteutettu tietokirja kannustaa lapsia tutkimaan luontoa. Kirjan kannessa on kuoppa, josta voi nähdä syvälle maan sisuksiin. Kuoppaan kurkistava saa tietoa luonnollisista sekä ihmisten ja eläinten tekemistä kuopista. Kirjassa kerrotaan muun muassa tulivuoren kraattereista, mustista aukoista, öljynporauksesta sekä eläinten pesäkuopista.

SIVUMÄÄRÄ 80 • KIRJASTOLUOKKA 55.2

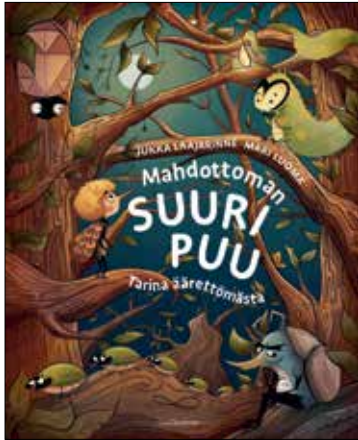
TUOMO RINNE

*Emma elektroni
– Sukellus Nanomaailmaan*

Elektronituotanto 2020

9-vuotias Emma sekä alkeishiukkaseksi esitetyvä otus seikkailevat nanomaailmassa tutustuen maailmankaikkeuden ilmiöihin arkipäiväisten kokemusten kautta. Tutuksi tulevat muun muassa ilmakehä, sähkömagneettinen säteily sekä valovuosi. Lisätietoa tarinoiden ilmiöistä on saatavilla verkkosivustolla www.emmaelektroni.fi.

SIVUMÄÄRÄ 97 • KIRJASTOLUOKKA 50, 84.2.

JUKKA LAAJARINNE & MARI LUOMA

Mahdottoman suuri puu
– *Tarina äärettömästä*

Gaudeamus 2020

Tutkimusretkellään ystävykset Riikkinen ja Oukka kohtaavat ihmeellisiä asioita. Miksi yksi suree sukunsa pienenemistä ja toinen mars-sii lajitoveriensä loputtomassa jonossa? Miksi puun runko tuntuu joka mittaukselta eripak-suiselta? Tarinaa ja tietoa yhdistäen lukija tem-mataan matematiikan ja filosofian maailmaan. 6–9-vuotiaille suunnattu kirja kannustaa luovaan ja itsenäiseen ajatteluun.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 51.8, 85.22

RACHEL FIRTH, MINNA LACEY & STOBART DARRAN

Atomeista galakseihin
– *Fysiikka aloittelijoille*

Nemo 2022

Mitä fysiikka on ja mitä fyysikot tekevät? Mistä energia tulee? Voiko valoallolla surfata? Tuhti ja helppolukuinen tietopaketti johdattaa maail-mankaikkeuden rakenteisiin. Fysiikkaa on kaik-kialla ja tutkittavaa loputtomasti. Vielä on paljon sellaista, johon meillä ei ole vastauksia.

SUOMENTANUT Timo Paukku • **ALKUTEOS** *Physics for*
Beginners • SIVUMÄÄRÄ 128 • KIRJASTOLUOKKA 53

HISTORIA

Janne Haikari & Carlos da Cruz: *Suomalaiset tutkimusmatkailijat*

Miikka Tamminen: *Hirviöiden käsikirja*

Karoliina Suoniemi: *Paperinarukengät*

Juha Kuisma, Jussi Kaakinen & Kirsti Manninen: *Suomen lasten historia*

Dorling Kindersley: *Museoiden salaisuudet*
– *Maailman kiehtovimmat museot ja niiden salatut aarteet*

Liisa Lauerma & Aija Saukkonen: *Elina ja mummin kierrätyspäivä – Tilkkutarinoita*

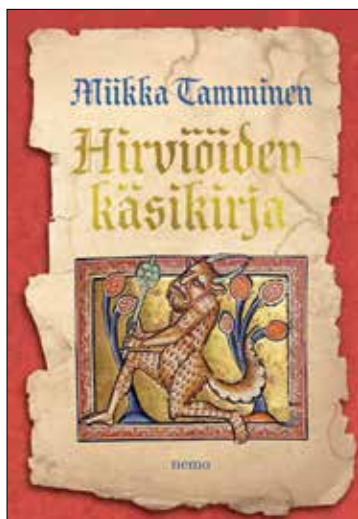
JANNE HAIKARI & CARLOS DA CRUZ

Suomalaiset tutkimusmatkailijat

S&S 2020

Kirjassa seikkailevat monet entisaikojen suomalaiset tutkimusmatkailijat. Esittelyssä ovat muun muassa Elias Lönnrot, Gustaf Mannerheim ja Helinä Rautavaara. Kirja tarjoaa tietoa hauskaalla tavalla ja selvittää, mitä kaikkea tutkimusmatkailijat oikein voivatkaan tehdä. Aiheeseen tutustutaan myös paikallisten ihmisten näkökulmasta.

SIVUMÄÄRÄ 41 • KIRJASTOLUOKKA 99.14

MIIKKA TAMMINEN

Hirviöiden käsikirja

Nemo 2023

Kirja johdattaa lukijan hirviöiden maailmaan. Esittelyyn pääsevät useat historian hämärään jääneet myyttiset hirviöt ja erikoiset otukset, joihin entisajan ihmiset uskoivat. Kyklooppi, kentauri ja Minotaurus ovat meille edelleen tuttuja, mutta millaisia olivat varjojalat, kasvilampaat ja koirankuonolaiset?

SIVUMÄÄRÄ 96 • KIRJASTOLUOKKA 91.6

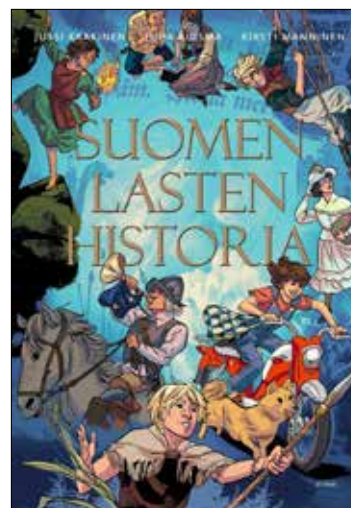
KAROLIINA SUONIEMI

Paperinarukengät

Avain 2023

Suomalaislasten elämää sodan keskellä käsittelevä kirja vie lukijan mukanaan niin evakkojunan kyytiin, pula-ajan arkeen kuin sotilaiden matkassa Ruotsiin. Sota-ajan lasten omien kertomusten kautta välittyvät monenlaiset sodan herättämät tunteet: sota pelottaa, jännittää ja tekee surulliseksi, mutta saattaa joskus tuntua jopa seikkailulta.

SIVUMÄÄRÄ 100 • KIRJASTOLUOKKA 99.139

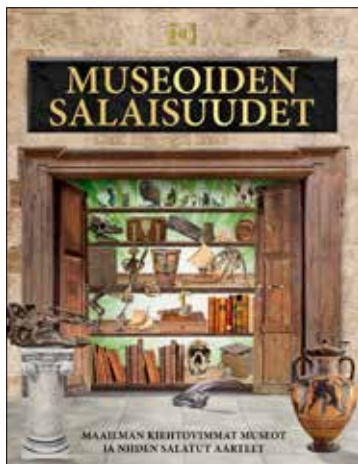
JUHA KUISMA, JUSSI KAAKINEN & KIRSTI MANNINEN

Suomen lasten historia

Otava 2021

Seikkailulliset tarinat kuvaavat elävästi historian tapahtumia ja niiden vaikutusta tavallisten suomalaisten elämään. Tarinat vievät lukijan todistamaan Turun paloa ja kuljettavat höyryjunalla Pietariin. Erillisillä tietosivuilla kerrotaan historian käännekohtista ja menneiden sukupolvien arjesta.

SIVUMÄÄRÄ 240 • KIRJASTOLUOKKA 92

DORLING KINDERSLEY

Museoiden salaisuudet
– *Maailman kiehtovimmat museot ja niiden salatut aarteet*

Readme.fi 2020

Kirjassa päästään tarkastelemaan historiallisia esineitä villamammutin luurangosta maailman arvokkaimpaan timanttiin. Lukijoille selviää myös, miten museot toimivat ja miten paljon työtä historiallisten esineiden kerääminen, säilyttäminen ja varastoiminen vaativat.

SUOMENNOS Mika Oksanen • **ALKUTEOS** *Behind the scenes at the museum* • **SIVUMÄÄRÄ** 160 • **KIRJASTOLUOKKA** O6.2

LIISA LAUERMA & AIJA SAUKKONEN

Elina ja mummin kierrätyspäivä
– *Tilkkutarinoita*

Warelia 2020

Mummi on kerännyt matkalaukkuun vanhoja vaatteita, joita Elina, äiti ja tati tutkivat. Mikä lähtee kierrätykseen ja mikä jää? Vaatteet palauttavat porukan mieleen muistoja, joiden kautta Elina tutustuu sekä perheensä historiaan että itseensä paremmin. Kirja kannustaa tutustumaan omiin juuriin.

SIVUMÄÄRÄ 93 • **KIRJASTOLUOKKA** 49.24

KULTTUURI, KUVATAIDE JA KIRJALLISUUS

Vuokko Hurme & Julia Savtchenko: *Tietopalat – Ihanat taruolennot*

Vuokko Hurme & Julia Savtchenko: *Tietopalat – Karneat taruolennot*

Karo Hämäläinen & Ilpo Koskela: *Tampereen Linna*

Petri Pirkola & Jaakko Seppälä: *Pedro Paella ja Espanjan erikoisuudet*

Leena Virtanen & Sanna Pelliccioni:
Tove! Tove Janssonin matka vapauteen ja maailman ääriin

Leena Virtanen & Sanna Pelliccioni:
Fredrika! Kirjailija Fredrika Runebergin unelmat ja ihmeellinen puutarha

Jukka Laajarinne & Mari Luoma: *Mansikkamysteeri – Tarina tiedon etsimisestä*

Marketta Pyysalo & Carlos da Cruz: *Mitenniinmukakirja*

**VUOKKO HURME
& JULIA SAVTCHENKO**

Tietopalat – Ihanat taruolennot

WSOY 2023

Tietopalat-sarjan kirjassa syvennyttään entisaikojen tarujen ja uskomusten äärelle. Mukana on tuttuja ja vähemmän tunnettuja otuksia kiehtovasti kuvitettuina. Lukijalle selviää mielenkiintoisia faktoja niin feeniks-linnusta ja Pegasoksesta kuin fauneista, keijuista ja merenneidoistakin.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 86.14

**VUOKKO HURME
& JULIA SAVTCHENKO**

Tietopalat – Karneat taruolennot

WSOY 2022

Helppolukuinen kirja puretuu erilaisiin hirtviöihin, joiden olemassaoloa ei tiede pysty todistamaan. Lyhyet kuvaukset tarjoavat tiivistä tietoa muun muassa jetistä, kykloopeista, lohikäärmeistä ja ihmissusista. Millaisia tarinoita hurjiin otuksiin liittyykään ja mistä uskomukset ovat peräisin?

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 86.14

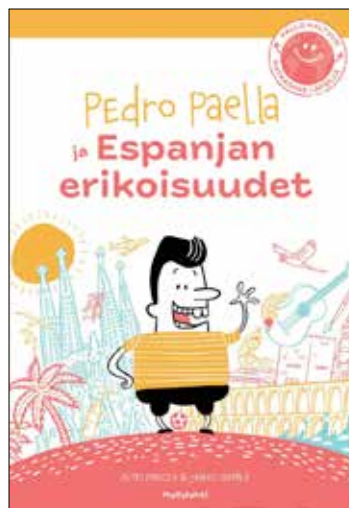
**KARO HÄMÄLÄINEN
& ILPO KOSKELA**

Tampereen Linna

Tammi 2020

Sisarukset Akseli ja Elina seikkailevat kansalliskirjailija Väinö Linnan kotikaupungissa Tampereella ja tutustuvat maamerkkeihin ja makuihin, joista kaupunki tunnetaan. Myös Linnan merkkiteokset ja ura kirjailijana tulevat tutuiksi. Teos on Tammen kaupunkikirjasarjan neljäs osa.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 99.1

PETRI PIRKOLA & JAAKKO SEPPÄLÄ

Pedro Paella ja Espanjan erikoisuudet

Myllylahti 2022

Lähde Pedro Paellan mukaan huvittomalle matkalle Espanjaan! Pedro esittelee Espanjan matkakohteita, kulttuuria sekä historiaa – ja antaa aktiviteettivinkkejä urheilusta kiinnostuneille. Hauskasti kirjoitettu ja kuvitettu kirja aloittaa alakouluikäisille suunnatun *Pallo haltuun* -matkaopassarjan.

SIVUMÄÄRÄ 56 • KIRJASTOLUOKKA 46.3, 84.2

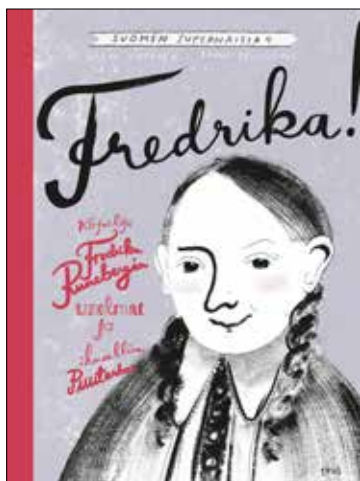
**LEENA VIRTANEN
& SANNA PELLICCIONI**

Tove! Tove Janssonin matka vapauteen ja maailman ääriin

Teos 2023

Tove haluaisi kirjoittaa jostain muustakin kuin muumeista, mutta miten uskaltaisi aloittaa jotain uutta? Tove lähtee matkalle maailman ympäri kumppaninsa Tootin kanssa. Matka antaa Tovellet rohkeutta päästää irti menneestä ja intoa luoda jotain täysin uutta. Teos on *Suomen supernaisia* -sarjan viides osa.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 85.2

**LEENA VIRTANEN
& SANNA PELLICCIONI**

Fredrika! Kirjailija Fredrika Runebergin unelmat ja ihmeellinen puutarha

Teos 2021

Fredrika Runeberg oli Suomen ensimmäisiä naiskirjailijoita. Hän unelmoi siitä, että voisi keskittyä kirjoittamiseen, mutta lasten- ja taloudenhoito pitivät hänet kiireisenä. Puutarhassa Fredrika saa kuitenkin hengähtää ja antaa ajatusten virrata. Teos on *Suomen supernaisia* -sarjan neljäs osa.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 85.2

JUKKA LAAJARINNE & MARI LUOMA

*Mansikkamysteeri
– Tarina tiedon etsimisestä*

Gaudeamus 2022

Riikkisen ja Oukan kotikonnuilla jotkut ovat sairastuneet mansikoista, ja huhut mansikoiden vaarallisuudesta leviävät. Selvittäessään arvoitusta kaksikko törmää mitä hurjempiin ja villimpiin väitteisiin. Ketä on uskominen? Jännittävän kertomuksen kautta lukija oppii perusasioita tieteellisestä tutkimuksesta ja tiedon luotettavuudesta. Teos sopii noin 6–9-vuotiaille.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 16.7, 85.22

**MARKETTA PYYSALO
& CARLOS DA CRUZ**

Mitenniinmukakirja

Lasten Keskus 2022

Kirjassa pohditaan filosofian peruskysymyksiä. Mitä tieto on? Miten tieto eroaa uskomuksesta tai mielipiteestä? Kysymykset kietoutuvat tarinaan, jossa Aatos etsii kadonnutta kissaansa naisfilosofi Aspasian opastuksella. Kirja kehittää ajattelutaitoja ja auttaa jäsentämään ympäröivää maailmaa.

SIVUMÄÄRÄ 31 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

KEHO JA MIELI

Nina Brochmann & Ellen Støkken Dahl: *Tyttökirja – Opas kehoon ja mieleen*

Jussi Sudenlehti: *Hullut aikuiset – Selviytymisopas lapsille*

Maaret Kallio, Susanna Ruuhilahti & Julia Savtchenko: *Murkens – Pullopostia merehtiä*

Maaret Kallio, Susanna Ruuhilahti & Julia Savtchenko: *Murkens – Luminen nujakka*

Merja Kalm & Mira Mallius: *Hyvä tyyppi – Supervoimien käsikirja*

Paula Noronen & Terese Bast: *Supermarsun kirja tunteista*

Mia Malmi & Anja Reponen: *Leijonatarinoita erityisille lapsille*

Jani Kaaro & Väinö Heinonen: *Mistä minut on tehty? – Pieni geeniopas*

KEHO JA MIELI

NINA BROCHMANN & ELLEN STØKKEN DAHL

Tyttökirja – Opas kehoon ja mieleen

Into 2022

Tyttökirjassa kerrotaan suorasukaisesti ja ymmärrettävästi teini-iän fyysisistä ja psyykkisistä muutoksista. Teemoja ovat muun muassa seksuaalisuus ja suorituspaineeet. Humoristinen kuvitus tekee vaikeasta aiheesta helposti lähestyttävän. Kirja soveltuu erityisesti murrosikää lähestyville tytöille.

ALKUTEOS Jenteboka: *Ellen og Ninas guide til puberteten* • **SUOMENNOS** Kirsi Kokkonen • **SIVUMÄÄRÄ** 272 • **KIRJASTOLUOKKA** 59.3

JUSSI SUDENLEHTI

Hullut aikuiset – Selviytymisopas lapsille

Enostone 2021

Miten ja kuinka paljon mielenterveydestä pitäisi puhua lapsille? Sadun muotoon kirjoitettu kirja käsittelee mielenterveyden ongelmia ja haasteita. Kirja avaa mielenterveyteen liittyviä käsitteitä kuten sitä, mitä tarkoittaa olla masentunut tai ahdistunut.

SIVUMÄÄRÄ 73 • **KIRJASTOLUOKKA** 59.56

**MAARET KALLIO, SUSANNA
RUUHILAHTI & JULIA SAVTCHENKO**

Murkens – Pullopostia mereltä

WSOY 2023

Tunne- ja vuorovaikutustaitoja käsittelevässä satutietokirjassa opitaan luottamuksesta ja turvallisuudesta. Murkens tarvitsee ystäviensä erityistaitoja, että saa merellä näkemänsä pullopostin rannalle ja sen salaisuuden selville. Kirja on *Murkens*-sarjan toinen osa ja soveltuu esi- ja alkuopetukseen.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

**MAARET KALLIO, SUSANNA
RUUHILAHTI & JULIA SAVTCHENKO**

Murkens – Luminen nujakka

WSOY 2023

Murkens-sarjan kolmannessa osassa opitaan kiukusta ja riitelemisestä. Tuhiksen lumipallo osuu muiden rakentamaan lumilinnaan, mistä Murkens hermostuu. Lumipallo käynnistää kunnan lumisodan. Miten lumisodan osapuolet saadaan rauhoittumaan ja riita ratkaistuksi? Kirja soveltuu esi- ja alkuopetukseen.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

MERJA KALM & MIRA MALLIUS

Hyvä tyyppi – Supervoimien käsikirja

Lasten Keskus 2020

Millainen on hyvä tyyppi? Kirja auttaa tunnistamaan hyvän tyyppin ominaisuuksia itsessä ja muissa. Lyhyet tarinat ja napakka tieto-osio tutustuttavat hyvän tyyppin ominaisuuksiin. Hyvänä tyyppinä olemista kannustetaan harjoittamaan toisten kanssa. Kirjan tehtävät soveltuvat ryhmätyöskentelyyn.

SIVUMÄÄRÄ 80 • KIRJASTOLUOKKA 17.3

PAULA NORONEN & TERESE BAST

Supermarsun kirja tunteista

Tammi 2020

Humoristisessa kirjassa opitaan tunnistamaan ja nimeämään tunteita. Supermarsun matkassa tuntuksi tulevat tunteet ilosta ikävään ja noloudesta kateuteen. Kirja sisältää ohjeet itse askarreltaviin raivomittariin ja tunnenaariin, joiden avulla voi harjoitella tunteiden tunnistamista ja hallitsemista.

SIVUMÄÄRÄ 104 • KIRJASTOLUOKKA 14.8, 84.2

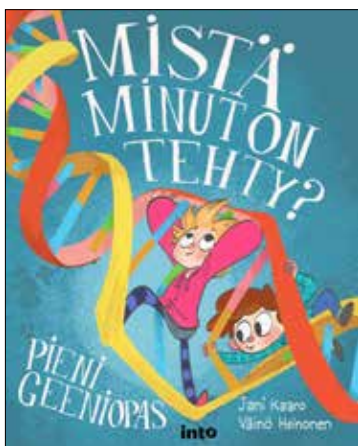
MIA MALMI & ANJA REPONEN

Leijonatarinoita erityisille lapsille

Otava 2020

Kirja paneutuu useiden entisaikojen ja tämän päivän erityisten ihmisten elämäntarinoihin: mukana on niin urheilijoita, kuninkaallisia kuin luovien alojen ammattilaisiakin. Erityisyyksien kirjo on laaja. Inspiroivien ja samaistuttavien henkilökuvien kautta kirja rohkaisee erityistä lasta olemaan oma itsensä ja tavoittelemaan unelmiaan.

SIVUMÄÄRÄ 112 • KIRJASTOLUOKKA 04

JANI KAARO & VÄINÖ HEINONEN

Mistä minut on tehty? – Pieni geeniopas

Into 2023

Sisarukset Laura ja Lauri oppivat, mitä geenit ovat ja miten ne toimivat. Oppaassa kuvataan DNA:ta sekä solujen rakennetta ja saadaan tietää, miksi tytöt ja pojat ovat biologialtaan erilaisia. Oppaan tarinallisuus sekä sen sisältämät havainnolliset kuvat tukevat ihmisen biologiasta oppimista.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 56

HARRASTUKSET

Maria Kangaskortet: *Ruutuvapaata koululaisille*

Vuokko Hurme & Väinö Heinonen: *Housuvaaran uimahalli*

Sami Kuronen & Pasi Kuronen: *Junnut kokkaa*

Alva Andersson & Virpi Mikkonen: *The korukirja*

Maami Snellman, Suvi Pohjonen & Marika Ollikainen: *Tanssitaan balettia!*

Marika Riikonen: *Hevostytöt – Mikä saa ihmisen raahautumaan tallille vuodesta toiseen?*

Katariina Vuori & Maija Hurme: *Tarinataikurit – Sanataideharjoituksia lapsille*

Mervi Heikkilä & Anne Leinonen: *Lentävä leivänpaahdin – Scifikirjoitusopas*

Johanna Venho & Elina Ovaskainen: *Tietopalat – Seikkailijan retkikirja*

Petra Heikkilä: *Luovuusloota – Vinkkejä tekemisen nälkään*

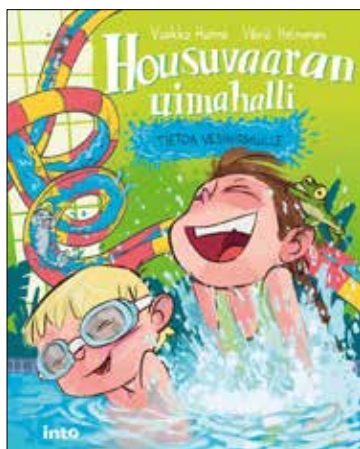
MARIA KANGASKORTET

Ruutuvapaa koululaisille

Otava 2020

Kirja esittelee sata alakoululaiselle sopivaa puuhaa puhelimen, tabletin tai television katselun tilalle. Helpot ohjeet innostavat lasta pelaamaan, leikkimään ja taiteilemaan sisällä ja ulkona. Kirjasta löytyy sekä lasta aktivoivaa että rauhoittamaan ohjaavaa tekemistä.

SIVUMÄÄRÄ 96 • KIRJASTOLUOKKA 79.8

VUOKKO HURME & VÄINÖ HEINONEN

Housuvaaran uimahalli

Into 2020

Tildan ja Matin matkassa sukelletaan uimisen ja uimaan opetteluun maailmaan. Kirja tarjoaa mielenkiintoisia faktoja eri maiden uimakulttuureista ja tutustuttaa monenmoisiin vesileikkeihin, uimahalleihin ja vesipuistoihin. Kirja sopii lapsille 6-vuotiaasta alkaen.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

SAMI KURONEN & PASI KURONEN

Junnut kokkaa

Otava 2020

Noin 10–15-vuotiaille suunnattu keittokirja pitää sisällään ruoka- ja leivonnaisohjeita jaoteltuna teemoittain: aiheena ovat muun muassa kouluruoka, helpot välipalat ja kaverit yökylässä. Reseptejä löytyy kolme eri vaikeustasoa, joten sopivaa kokattavaa löytyy sekä aloittelijalle että jo hieman kokeneemmallekin kokille.

SIVUMÄÄRÄ 144 • KIRJASTOLUOKKA 68.2

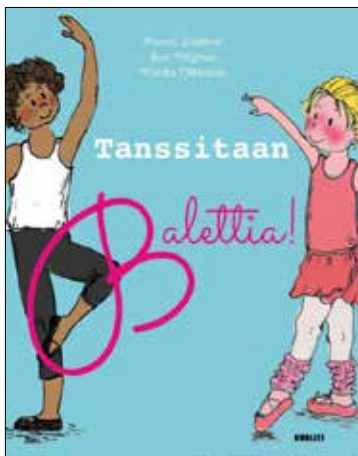
ALVA ANDERSSON & VIRPI MIKKONEN

The korukirja

Readme.fi 2022

Somevaikuttaja Virpi Mikkosen ja hänen 10-vuotiaan tyttärensä yhdessä tekemä kirja sisältää yli 50 erilaista koruohjetta: mukaan mahtuu niin ranne- ja kaulakoruja kuin sormuksia ja kännykkäkorujakin. Monissa ohjeissa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja, kuten jäätelötikkua tai vanhaa helminauhaa. Myös luonnonmateriaaleista voi syntyä upea koru!

SIVUMÄÄRÄ 112 • KIRJASTOLUOKKA 65.91

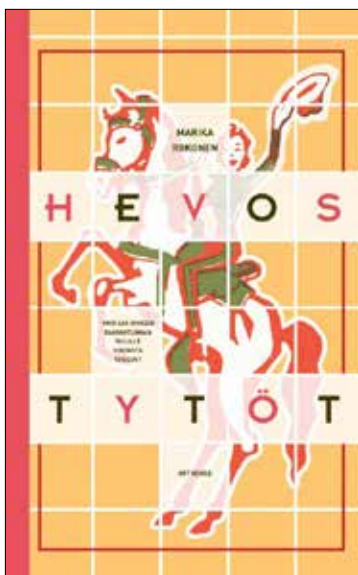
**MAAMI SNELLMAN, SUVI
POHJONEN & MARIKA OLLIKAINEN**

Tanssitaan balettia!

Kvaliti 2022

Inkaliljan ja Petruksen ensimmäinen tanssitunti johdattaa lukijan baletin alkeisiin, balettiin harrastuksena ja tanssimisen iloon. Lukijaa kannustetaan rohkeasti tanssiharrastuksen pariin. Teos sopii sekä harrastajille ja heidän vanhemmilleen että työvälineeksi tanssinopettajille.

SIVUMÄÄRÄ 40 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

MARIKA RIIKONEN

*Hevostytöt – Mikä saa ihmisen
raahautumaan tallille vuodesta toiseen?*

Art House 2020

Kirjassa pääsevät ääneen kaikenikäiset hevostytöt, jotka kertovat mitä hevostyttöys on ja millainen vaikutus sillä on ollut heidän elämiinsä. Kirjoittajan ja muiden hevostyttöjen kokemukset tallielämästä yhdistyvät pohdintaan hevostytön identiteetistä ja hevostyttöyteen liitetystä stereotypioista.

SIVUMÄÄRÄ 248 • KIRJASTOLUOKKA 67.41

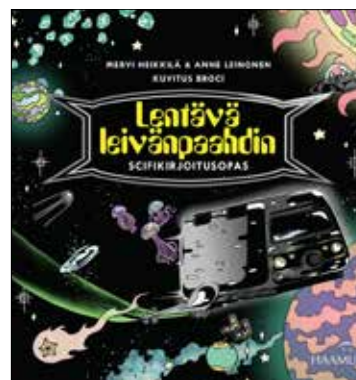
KATARIINA VUORI & MAIJA HURME

*Tarinataikurit – Sanataideharjoituksia
lapsille*

Lasten Keskus 2020

Kirjan sanataide- ja luovuusharjoitukset soveltuvat äidinkielen opetukseen, S2-opetukseen ja tunnetaitojen harjoitteluun. Harjoitukset innostavat lapsia kertomaan tarinoita sanoin, kuvin ja kehon avulla. Kirjan vinkkien avulla harjoituksia voi muokata eri ikä- ja kehitystasoisille sopiviksi.

SIVUMÄÄRÄ 87 • KIRJASTOLUOKKA 38

**MERVI HEIKKILÄ
& ANNE LEINONEN**

*Lentävä leivänpaahdin
– Scifikirjoitusopas*

Haamu 2023

Sukella robottien, galaksien ja aikamatkojen maailmaan! Kirja todistaa, että scifin kirjoittaminen ei ole vaikeaa, vaan hauskaa ja innostavaa. Kirjasta löytyy vinkkien ja monipuolisen tiedon lisäksi kirjoitusharjoituksia. Opas sopii kirjoittajille noin kolmannelta luokasta ylöspäin.

SIVUMÄÄRÄ 79 • KIRJASTOLUOKKA 86.07

JOHANNA VENHO & ELINA OVASKAINEN

Tietopalat – Seikkailijan retkikirja

WSOY 2022

Seikkailijan retkikirjassa kerrotaan kaikki tarpeellinen retkeilystä napakassa paketissa. Mitä retkelle kannattaa pakata mukaan? Miten tavat pakataan? Miten kartta ja kompassi toimivat? lisäksi vinkataan retkikohteita lähimetsästä kansallispuistoihin. Kirja on osa helppolukuista *Tietopalat*-sarjaa.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 79.4

PETRA HEIKKILÄ

Luovuusloota – Vinkkejä tekemisenälkään

Lasten Keskus 2022

Rakenna muropakettitalo, luo tunnevärimittari tai keksi oma löytöeläin: monipuolinen ideapaketti sisältää 50 erilaista vinkkiä taiteen tekemiseen. Helpot ja hauskat toimintaideat ruokkivat lapsen luovuutta ja kannustavat omiin ratkaisuihin ja oivalluksiin. Teos sopii niin lapsiryhmille kuin lapsen ja aikuisen kahdenkeskiseen tekemiseen.

SIVUMÄÄRÄ 119 • KIRJASTOLUOKKA 70

AMMATIT JA TALOUS

Vuokko Hurme & Väinö Heinonen:
Housuvaaran paloasema – Tulipalotietoa pikku pelastajille

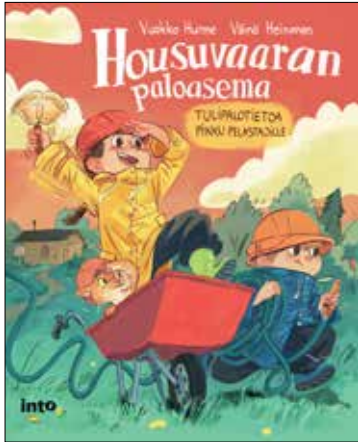
Natalia Salmela & Jasmin Hamid: *Työ – Miksi siellä käydään ja mitä siellä tehdään?*

Natalia Salmela & Jasmin Hamid: *Raha – Missä se kasvaa ja mihin se katoaa?*

Elina Lappalainen & Mitja Mikael Malin: *Tornihuoneen salaseura – Rahan jäljillä*

Jussi Kaakinen & Pasi Lönn: *Rakenustyömaa*

Anniina Mikama & Carlos da Cruz: *Päivä maapallolla – Lääkärit*

VUOKKO HURME & VÄINÖ HEINONEN

*Housuvaaran paloasema
– Tulipalotietoa pikku pelastajille*

Into 2022

Tarinan muodossa etenevä kirja johdattaa lukijan pelastustyön saloihin. Tildan ja Matin paloasemaleikin lomassa tutustutaan oikean paloaseman ja pelastajien arkeen. Mitä kaikkea pelastustyöhön kuuluu ja mitä pitää tehdä tulipalon sattuessa? Kirja sopii noin 6–9-vuotiaille.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

NATALIA SALMELA & JASMIN HAMID

*Työ – Miksi siellä käydään
ja mitä siellä tehdään?*

WSOY 2023

Miksi vanhempien pitää käydä töissä? Mitä tapahtuisi, jos kukaan ei kävisi töissä? Tarinaa ja tietoa yhdistävässä kirjassa vastataan näihin lapsia askarruttaviin kysymyksiin. Lisäksi tutustutaan nykypäivän ammatteihin ja opitaan esimerkiksi pelisuunnittelijan ja makeismestarin työpäivien kulusta.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

NATALIA SALMELA & JASMIN HAMID

*Raha – Missä se kasvaa
ja mihin se katoaa?*

WSOY 2022

Lapsen näkökulmasta kirjoitetussa kirjassa tutustutaan rahan käsitteeseen tarinan kautta. Emili, Brita ja Tuisku oppivat, että rahalla voi ostaa leluja ja herkkuja, mutta sitä tarvitaan myös arjen menoihin. Lapset pohtivat, paljonko arkiset asiat maksavat ja mitä tehdä, kun rahaa ei ole riittävästi.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

ELINA LAPPALAINEN & MITJA MIKAEL MALIN

Tornihuoneen salaseura – Rahan jäljillä

Tammi 2023

Tarinallisessa tietokirjassa opitaan, miten talous toimii. Haku on ostanut uuden puhelimen osamaksulla, vaikka yksinhuoltajaperheen talous on tiukoilla. Mihin perheen rahat menevät? Mitä ovat palkka, verot, korko ja laina? Kirja on kansalaistaitoja käsittelevän tietokirjasarjan ensimmäinen osa.

SIVUMÄÄRÄ 56 • KIRJASTOLUOKKA 36

JUSSI KAAKINEN & PASI LÖNN

Rakennustyömaa

Tammi 2022

Miten kerrostalo rakennetaan? Mitä työmaalla tapahtuu? Kirjassa esitellään kerrostalon rakennusvaiheita sekä työmaalla tarvittavia koneita. Lisäksi selviää, mitä muurari, putkiasentaja ja muut rakennusalan ammattilaiset tekevät työmaalla. Kuvat, kuvatekstit ja dialogit tekevät kirjasta helpolukuisen.

SIVUMÄÄRÄ 48 • KIRJASTOLUOKKA 85.2

ANNIINA MIKAMA & CARLOS DA CRUZ

Päivä maapallolla – Lääkärit

Karisto 2021

Millaista on ensihoitajan, kirurgin tai kättilön työ eri puolilla maailmaa? Kirjassa esitellään yhteensä kaksitoista lääketieteen ja hoitoalan ammattilaista sekä heidän tärkeimmät työvälineensä. Lääketieteen ja hoitoalan työn ohella opitaan maantiedosta ja kulttuureista.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 36.13

URHEILU

Johanna Harkkila & Ari Virtanen: *Matkani futaaajaksi – Juniorijalkapalloilijan kirja*

Mikko Kalajoki & Kaisu Sandberg: *Tietopalat – Yleisurheilua kiekosta kolmiloikkaan*

Kerttu Rahikka & Nadja Sarell: *Elsa luistelemassa*

John Brewer & Tom Woolley: *Urheilu 30 sekunnissa*

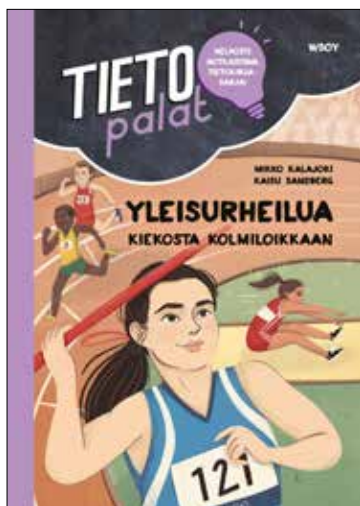
**JOHANNA HARKKILA
& ARI VIRTANEN**

Matkani futaa-jaksi – Juniorijalkapalloilijan kirja

Tammi 2020

Ensimmäisessä kotimaisessa juniorijalkapalloilijoille tehdyssä kirjassa syvennytään jalkapalloilijan elämään. Junioripelaajat jakavat kokemuksiaan siitä, miltä tuntuu vaihtaa joukkuetta tai pelata ainoana tyttönä poikien joukkueessa. Lisäksi huippupelaajat kertovat matkastaan juniorista ammattilaiseksi.

SIVUMÄÄRÄ 224 • KIRJASTOLUOKKA 79.31

**MIKKO KALAJOKI
& KAISU SANDBERG**

Tietopalat – Yleisurheilua kiekosta kolmiloikkaan

WSOY 2023

Helppolukuisessa *Tietopalat*-sarjan kirjassa esitellään yleisurheilun lajeja ja sääntöjä. Lukija saa myös tietää hauskoja faktoja historiasta, esimerkiksi sen, että antiikin Kreikan olympialaisissa kilpailtiin alasti ja että Skotlannissa rasvattuun pylväaseen kipeäminen oli urheilulaji.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 79.11

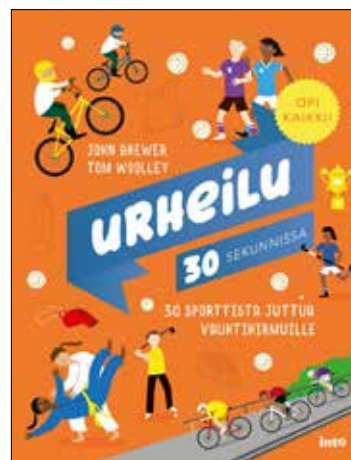
KERTTU RAHIKKA & NADJA SARELL

Elsa luistelemassa

Kustannus-Mäkelä 2023

5-vuotias Elsa on innokas oppimaan uutta ja lähtee ensimmäistä kertaa luistelemaan. Pystyssä pysyminen on vaikeaa, mutta Elsa oppii välttämään kaatumista kävelemällä kuin pingviini ja harjoittelemalla autoliukua. Kirjan lopussa löytyvässä tieto-osuudessa kerrotaan lisää luistelutaidoista.

SIVUMÄÄRÄ 32 • KIRJASTOLUOKKA 85.22

JOHN BREWER & TOM WOOLLEY

Urheilu 30 sekunnissa

Into 2021

Monipuolinen, 30 urheilufaktaa sisältävä tietopaketti on jaoteltu teemoittain: kirjassa käydään läpi niin urheilun merkitystä ja historiaa kuin suosituimpia lajeja ja olympialaisiakin. Hauskat tehtävät tukevat aiheeseen perehtymistä. Teos sopii erityisesti esi- ja alakouluikäisille.

SUOMENTANUT Veli-Pekka Ketola • ALKUTEOS Sport in 30 seconds: 30 seriously sporty subjects explained in half a minute • SIVUMÄÄRÄ 96 • KIRJASTOLUOKKA 79.1

TEKNOLOGIA

Kari Kakkonen: *Dragons out! Lohikäärmeistä, ritareista ja ohjelmistotestauksesta*

Pinja Meretoja: *Aikamatka – Miten telefoonista tuli älykäs*

Aino-Mari Tuuri & Lille Santanen: *Puhelimen pomoksi – Ota digimaailma haltuun*

Laura Ertimo & Aapo Ravantti: *Tietopalat – Mikä on robotti?*

Jade Haapasalo & Kaisu Sandberg: *Tietopalat – Pienet suuret keksinnöt*

Tapani Bagge & Carlos da Cruz: *Keksintöjen maailma – Kuinka nykyaika syntyi?*

TEKNOLOGIA

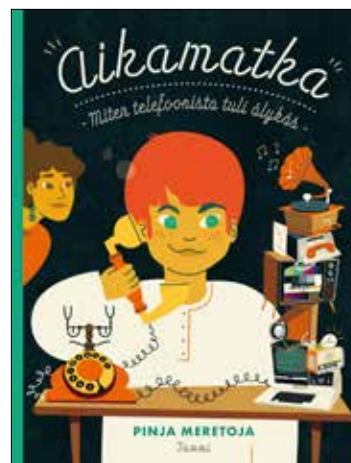
KARI KAKKONEN

Dragons out! Lohikäärmeistä, ritareista ja ohjelmistotestauksesta

Avain 2020

Kirjassa opitaan ohjelmistotestauksesta jännittävien tarinoiden kautta. Tarinoissa lapset kohtaavat lohikäärmeitä ja oppivat kukistamaan niitä ritareiden avulla. Selittävässä osuoksissa kerrotaan, miten tarinoiden tapahtumat vertautuvat ohjelmistotestauksen käsitteisiin. Kirja soveltuu opetuksen lisämateriaaliksi.

SIVUMÄÄRÄ 200 • KIRJASTOLUOKKA 61.2

PINJA MERETOJA

Aikamatka – Miten telefoonista tuli älykäs

Tammi 2022

Lapsille älypuhelin toimintoinen on itsestäänselvyys, mutta mistä se on saanut alkunsa? Dialogin muotoon kirjoitetussa tarinassa esitellään älypuhelimien korvaamia keksintöjä ja avataan niiden historiaa. Tutuksi tulevat muun muassa valokuvaus ja internet sekä kirjoitustaidon ja sähkön historia.

SIVUMÄÄRÄ 50 • KIRJASTOLUOKKA 61.7

**AINO-MARI TUURI
& LILLE SANTANEN**

*Puhelimen pomoksi
– Ota digimaailma haltuun*

Tammi 2022

Miksi puhelin ja muut älylaitteet addiktoivat? Miten se vaikuttaa ihmissuhteisiin ja elämään? Teos tarttuu puhelimen koukuttavuuteen. Kun pelit, Youtube ja tiktokit vievät mukanaan, voi tuntua mahdottomalta irrottautua niistä. Tavoitteena onkin auttaa lukija puhelimen pomoksi. Teos sopii lapsille 7-vuotiaasta eteenpäin.

SIVUMÄÄRÄ 144 • KIRJASTOLUOKKA 61.7

LAURA ERTIMO & AAPO RAVANTTI

Tietopalat – Mikä on robotti?

WSOY 2022

Missä kaikkialla robotteja voi kohdata nyt ja tulevaisuudessa? Mitä kaikkea ne osaavat tehdä? Mitä yhteistä ja mitä eroa ihmisellä ja robotilla on? *Tietopalat*-kirjasarjaan kuuluva, helppolukuinen teos tarjoaa runsaasti tietoa roboteista ja niiden tehtävistä. Hauska kuvitus siivittää aihetta.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 61.6

**JADE HAAPASALO
& KAISU SANDBERG**

Tietopalat – Pienet suuret keksinnöt

WSOY 2022

Millaisia keksintöjä on aikojen saatossa tehty? Mitä niiden tekemiseen tarvitaan? Helppolukuinen kirja käsittelee keksintöjä laidasta laitaan. Mukana on monia tuttuja esineitä ja asioita, kuten palapeli, kokis ja trampoliini. Kirjassa esitellään paitsi keksintöjä, myös ihmisiä niiden takana.

SIVUMÄÄRÄ 64 • KIRJASTOLUOKKA 60.4

TAPANI BAGGE & CARLOS DA CRUZ

*Keksintöjen maailma
– Kuinka nykyaika syntyi?*

Karisto 2020

Milloin ihminen lensi moottorin avulla ensimmäistä kertaa? Miten ääni saatiin kulkemaan ilman halki ja kuva tallennettua? *Apasitlastenkirjoista* tutun salaseuran matkassa luki- ja pääsee tutustumaan moniin merkittäviin, maailmaa muuttaneisiin keksintöihin ja keksijöihin. Upeasti kuvitettu tietokirja sopii esi- ja alkuopetusikäisille.

SIVUMÄÄRÄ 33 • KIRJASTOLUOKKA 60.4

SELKOKIRJAT

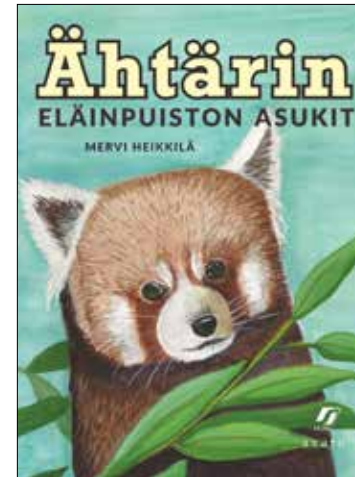
Mervi Heikkilä: *Ähtärin eläinpuiston asukit*

Seija Niinistö-Samela & Juha Samela: *Kurkistus hyönteisten maailmaan*

Maija Karala: *Dinosaurusten aika selkokielellä*

Silja Vuorikuru: *Titanic – Maailman suurin laiva*

SELKOKIRJAT

MERVI HEIKKILÄ

Ähtärin eläinpuiston asukit

Avain 2021

Kirjassa tutustutaan selkokielellä Ähtärin eläinpuiston asukkien elämään, joka usein on täynnä yllättäviä käänteitä ja ihmeellisiä sattumuksia. Eläimistä erilaisine luonteineen tulee hoitajilleen rakkaita. Kirja sisältää myös helppolukuisia tietoiskuja eri eläinlajeista.

SIVUMÄÄRÄ 80 • KIRJASTOLUOKKA 67.49

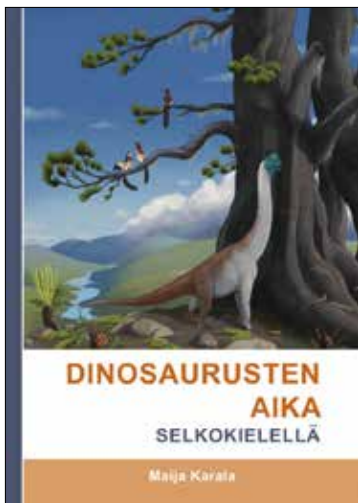
SEIJA NIINISTÖ-SAMELA & JUHA SAMELA

Kurkistus hyönteisten maailmaan

Pieni Karhu 2020

Miksi hajut ovat muurahaisille tärkeitä? Mitä hyönteiset tekevät talvella? Kirjassa tutustutaan muutamaa Suomessa elävään hyönteiseen. Helpot tekstit ja selkeät kuvat johdattavat näiden pienten otusten elämään selvittäen, miksi ne ovat luonnolle tärkeitä ja kuinka voimme niitä suojella.

SIVUMÄÄRÄ 75 • KIRJASTOLUOKKA 58.21

MAIJA KARALA

Dinosaurusten aika selkokielellä

Kehitysvammaliitto ry 2021

Mitä fossiilit ovat? Miksi dinosaurukset katosivat maapallolta ja miten niitä tutkitaan? Selkokielen kirja johdattaa läpi maapallon esihistorian. Havainnollisten esimerkkien ja pohdintojen kautta lukija oppii, millainen oli maailma asukkeineen miljoonia vuosia sitten.

SIVUMÄÄRÄ 88 • KIRJASTOLUOKKA 56

SILJA VUORIKURU

Titanic – Maailman suurin laiva

Avain 2021

Vuonna 1912 uponneen matkustajalaiva Titanicin tarina kiinnostaa edelleen. Helppolukuisessa kirjassa tutustutaan tähän maailman kuuluisimpaan laivaan. Kirja kertoo paitsi laivan ensimmäisestä matkasta ja onnettomuudesta myös sen erilaisista matkustajista.

SIVUMÄÄRÄ 149 • KIRJASTOLUOKKA 69.6309

MISTÄ LISÄTIETOA?

Tietokirjoja kouluun! -lukuvinkkikatalogit auttavat löytämään ajankohtaisia ja kiinnostavia tietokirjoja. Käsillä olevan katalogin kirjat sopivat erityisesti alakouluun ja esiopetukseen, ja katalogi on sarjassaan kolmas lasten tietokirjoja esittelevä tietokirjallisuusvihkonen. Kaikki katalogit ovat saatavilla myös sähköisesti Suomen tietokirjailijat ry:n verkkosivuilla.

Vihkosessa esitellään lähes sata kirjaa. Mukaan on poimittu ajankohtaisia kirjoja, jotka ovat saatavilla hyvin varustelluista kirjakaupoista, kirjastoista ja antikvariaateista. Useimmat ovat ilmestyneet parin viime vuoden aikana. Mukana on monenlaisia tietokirjoja, mikä antaa kattavan kuvan tietokirjallisuuden eri lajeista. Kirjat on ryhmitelty eri aihealueiden mukaan, ja lisäksi katalogin alussa on kysymyksiä, joita voi käyttää apuna tietokirjallisuudesta keskustellessa.

Tietokirjoja kouluun! -katalogi esittelee tietokirjallisuuden moninaisuutta, kannustaa lukemaan ja siitä on iloa kaikille lukuvinkkejä kaipaaville.

Lukuvinkkikatalogin sähköinen versio on Suomen tietokirjailijat ry:n verkkosivuilla www.suomentietokirjailijat.fi.